

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 008-02-75/2018/5 EPA 181-VIII EU E 159
Ljubljana, 17. 10. 2018

Na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve na 16. seji, 16. 10. 2018, sprejela naslednje

M n e n j e

k Stališču Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na okolje

Komisija je obravnavala Stališče Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na okolje (v nadaljevanju: Stališče), ki ga je na podlagi tretjega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) posredovala Vlada Republike Slovenije Državnemu zboru v obravnavo.

V dopolnilni obrazložitvi je predstavnica Ministrstva za okolje in prostor, mag. Jana Miklavčič, predstavila vsebino predlagane direktive in Stališče RS. Predlagana direktiva je rezultat zaveze iz strategije za plastiko, ki jo je Evropska komisija sprejela januarja 2018 kot del načrta za prehod na novo bolj krožno gospodarstvo. Predlagani ukrepi bodo prispevali k prehodu EU na krožno gospodarstvo. Podjetjem se bo omogočila večja konkurenčnost.

Predlagani ukrepi se osredotočajo na deset plastičnih proizvodov za enkratno uporabo in na ribolovno orodje, ki skupaj predstavljajo 70 % morskih odpadkov v EU. Uvedla naj bi se prepoved plastike v določenih proizvodih, določili nacionalni cilji glede zmanjšanja uporabe plastičnih posod za živila in lončkov za pijačo, določile obveznosti za proizvajalce h kritju stroškov ravnanja z odpadki in njihovega odstranjevanja, državam članicam bo do leta 2025 naložena obveznost, da zberejo 90 % plastenk za pijačo, določene bodo zahteve za označevanje določenih proizvodov in ukrepi ozaveščanja.

Slovenija načeloma podpira predlagane ukrepe, meni pa, da je potrebno jasneje definirati pojem plastičnih proizvodov za enkratno uporabo. Podpira predlagani 90 %

cilj za ločeno zbiranje plastenk do leta 2025. Prizadevala si bo, da se v letu 2019 ukine prodaja lahkih nosilnih plastičnih vrečk.

Člani komisije izpostavljajo, da je proizvodnja plastike v letu 2015 znašala 269 milijona ton. Glavna proizvajalka plastike je LR Kitajska (27,8%), sledi pa ji Evropa (18,5%). Večina plastike je namenjena za enkratno uporabo. Zaradi množične proizvodnje, kombinirane z enkratno uporabo plastičnih izdelkov, prihaja do ogromne količine odpadkov, ki pretežno končajo v morjih. Prekomerno onesnaževanje morij z mikroplastiko ogroža morske ekosisteme in zdravje ljudi. Okoljski izzivi na lokalni in globalni ravni utemeljujejo nujno sprejetje ukrepov za zmanjšanje uporabe plastičnih proizvodov za enkratno uporabo. Izražena je bila podpora prizadevanjem na ravni EU za preprečevanje in zmanjševanje odpadkov. Člani komisije pričakujejo, da bo Vlada RS zagovarjala bolj ambiciozne cilje, ki zajemajo čimprejšnjo prepoved uporabe plastičnih vrečk. Prepoved uporabe plastičnih vrečk vidijo kot nujen pozitiven ukrep, ki lahko učinkovito vpliva na omejeno uporabo mikroplastike. Zato je pomembna okrepljena podpora inovacijam, usmerjenih na učinkovitejše recikliranje plastike oziroma pretvorbe odpadkov v okolju prijaznejše alternativne izdelke, ki bi zmanjšali uporabo plastike.

Posebno pozornost si zasluži ribištvo, saj je z vstopom mikroplastike, ki dosega rekordne višine koncentracije, v prehransko verigo, ogroženo vse več prebivalstva in živalskih vrst, vključno z zaščitenimi in ogroženimi morskimi živalmi.

Zmanjšanje vpliva nekaterih plastičnih proizvodov na okolje, zlasti vodno okolje, potrebuje, po mnenju članov komisije, ustrezne spodbude za ribiče za zagotavljanje najvišje stopnje vračanja odpadkov iz ribolovnega orodja na obalo. Ukrepi v zvezi s temi orodji so zato zelo pomembni za ukrepanje proti zmanjšanju količine morskih odpadkov v evropskih in drugih morjih, zato pozitivno ocenjujejo ukrepe, povezane z odgovornostjo zadevnih proizvajalcev .

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela **mnenje**, da podpira Stališče Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na okolje.

* * *

Za poročevalca je bil določen član komisije Bogomir Vnučec.

Sekretarka
Lilijana Žurman, l.r.

Predsednik
Bojan Kekec, l.r.